

BÀI 36 HỖN HỢP

MỤC TIÊU

Sau bài học, HS biết :

- Cách tạo ra một hỗn hợp.
- Kể tên một số hỗn hợp.
- Nêu một số cách tách các chất trong hỗn hợp.

ĐỒ DÙNG DẠY – HỌC

- Hình trang 75 SGK.
- Chuẩn bị (đủ dùng cho các nhóm) :
  - + Muối tinh, mì chính, hạt tiêu bột ; chén nhỏ ; thìa nhỏ.
  - + Hỗn hợp chứa chất rắn không bị hoà tan trong nước (cát trắng, nước) ; phễu, giấy lọc, bông thấm nước.
  - + Hỗn hợp chứa chất lỏng không hoà tan vào nhau (dầu ăn, nước) ; cốc (li) đựng nước ; thìa.
  - + Gạo có lẫn sạn ; rá vo gạo ; chậu nước.

HOẠT ĐỘNG DẠY – HỌC

Hoạt động 1 : THỰC HÀNH : "TẠO MỘT HỖN HỢP GIA VỊ"

* *Mục tiêu* : HS biết cách tạo ra hỗn hợp.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : Làm việc theo nhóm

GV cho HS làm việc theo nhóm. Nhóm trưởng điều khiển nhóm mình làm các nhiệm vụ sau :

a) Tạo ra một hỗn hợp gia vị gồm muối tinh, mì chính và hạt tiêu bột. Công thức pha do từng nhóm quyết định và ghi theo mẫu sau :

Tên và đặc điểm của từng chất tạo ra hỗn hợp	Tên hỗn hợp và đặc điểm của hỗn hợp
1. Muối tinh :	
2. Mì chính (bột ngọt) :	
3. Hạt tiêu (đã xay nhỏ) :	

Lưu ý :

- Nhóm trưởng cho các bạn quan sát và nếm riêng từng chất : muối, mì chính, hạt tiêu. Ghi nhận xét vào báo cáo.
- Sau đó dùng thìa nhỏ lấy muối tinh, mì chính, hạt tiêu cho vào chén rồi trộn đều. Trong quá trình làm có thể nếm thử và gia giảm các chất cho hợp khẩu vị. Cuối cùng cho các bạn nếm thử hỗn hợp gia vị của nhóm mới tạo ra và ghi nhận xét vào báo cáo.
- GV có thể cho HS thực hành tạo ra hỗn hợp khác như hỗn hợp muối vừng,...

b) Thảo luận các câu hỏi :

- Để tạo ra hỗn hợp gia vị cần có những chất nào ?
- Hỗn hợp là gì ?

Bước 2 : Làm việc cả lớp

- Đại diện mỗi nhóm có thể nêu công thức trộn gia vị và mời các nhóm khác nếm thử gia vị của nhóm mình. Các nhóm nhận xét, so sánh xem nhóm nào tạo ra được một hỗn hợp gia vị ngon.
- Tiếp theo, GV cho HS phát biểu hỗn hợp là gì ?

Kết luận :

- Muốn tạo ra một hỗn hợp, ít nhất phải có hai chất trở lên và các chất đó phải được trộn lẫn với nhau.
- Hai hay nhiều chất trộn lẫn với nhau có thể tạo thành một hỗn hợp. Trong hỗn hợp, mỗi chất vẫn giữ nguyên tính chất của nó.

Hoạt động 2 : THẢO LUẬN

* *Mục tiêu* : HS kể được tên một số hỗn hợp.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : Làm việc theo nhóm

GV yêu cầu nhóm trưởng điều khiển nhóm mình trả lời câu hỏi trong SGK :

- Theo bạn, không khí là một chất hay một hỗn hợp ?
- Kể tên một số hỗn hợp khác mà bạn biết.

Bước 2 : Đại diện một số nhóm trình bày kết quả làm việc của nhóm mình trước lớp, các nhóm khác bổ sung.

Kết luận :

Trong thực tế ta thường gặp một số hỗn hợp như : gạo lẫn trấu ; cám lẫn gạo ; đường lẫn cát ; muối lẫn cát ; không khí, nước và các chất rắn không tan ; ...

Hoạt động 3 : TRÒ CHƠI "TÁCH CÁC CHẤT RA KHỎI HỖN HỢP"

* *Mục tiêu* : HS biết được các phương pháp tách riêng các chất trong một số hỗn hợp.

* *Chuẩn bị* : Chuẩn bị theo nhóm :

- Một bảng con và phấn hoặc bút viết bảng.
- Một cái chuông nhỏ (hoặc vật thay thế có thể phát ra âm thanh).

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : Tổ chức và hướng dẫn

GV đọc câu hỏi (ứng với mỗi hình). Các nhóm thảo luận rồi ghi đáp án vào bảng. Sau đó nhóm nào lắc chuông trước được trả lời trước. Nhóm nào trả lời nhanh và đúng là thắng cuộc.

Bước 2 : Tổ chức cho HS chơi

Dưới đây là đáp án :

Hình 1 : Làm lắng.

Hình 2 : Sảy.

Hình 3 : Lọc.

Hoạt động 4 : THỰC HÀNH TÁCH CÁC CHẤT RA KHỎI HỖN HỢP

* *Mục tiêu* : HS biết cách tách các chất ra khỏi một số hỗn hợp.

* *Cách tiến hành* :

Bước 1 : Làm việc theo nhóm

Nhóm trưởng điều khiển nhóm mình thực hiện theo các bước như yêu cầu ở mục *Thực hành* trang 75 SGK. Thư kí của nhóm ghi lại các bước làm thực hành theo mẫu sau :

Bài 1. Thực hành : Tách cát trắng ra khỏi hỗn hợp nước và cát trắng

– Chuẩn bị :

.....

– Cách tiến hành :

.....

Bài 2. Thực hành : Tách dầu ăn ra khỏi hỗn hợp dầu ăn và nước

– Chuẩn bị :

.....

– Cách tiến hành :

.....

Bài 3. Thực hành : Tách gạo ra khỏi hỗn hợp gạo lẫn với sạn

– Chuẩn bị :

.....

– Cách tiến hành :

.....

Lưu ý : Mỗi nhóm chỉ làm một trong ba bài thực hành trên.

Bước 2 :

Đại diện từng nhóm báo cáo kết quả trước lớp.

Dưới đây là đáp án :

Bài 1. Thực hành : Tách cát trắng ra khỏi hỗn hợp nước và cát trắng

– Chuẩn bị :

Hỗn hợp chứa chất rắn không bị hoà tan trong nước (cát trắng, nước) ; phễu, giấy lọc, bông thấm nước.

– Cách tiến hành :

Đổ hỗn hợp chứa chất rắn không bị hoà tan trong nước qua phễu lọc.

Kết quả : Các chất rắn không hoà tan được giữ lại ở giấy lọc, nước chảy qua phễu xuống chai.

Bài 2. Thực hành : Tách dầu ăn ra khỏi hỗn hợp dầu ăn và nước

– Chuẩn bị :

Hỗn hợp chứa chất lỏng không hoà tan vào nhau (dầu ăn, nước) ; cốc (li) đựng nước ; thìa.

– Cách tiến hành :

Đổ hỗn hợp dầu ăn và nước vào trong cốc rồi để yên một lúc lâu. Nước lắng xuống, dầu ăn nổi lên thành một lớp ở trên nước. Dùng thìa hớt lớp dầu ăn nổi trên mặt nước.

Bài 3. Thực hành : Tách gạo ra khỏi hỗn hợp gạo lẫn với sạn

– Chuẩn bị :

Gạo có lẫn sạn ; rá vo gạo ; chậu nước.

– Cách tiến hành :

+ Đổ hỗn hợp gạo lẫn sạn vào rá.

+ Đãi gạo trong chậu nước sao cho các hạt sạn lắng dưới đáy rá, bốc gạo ở phía trên ra, còn lại sạn ở dưới.